

- i forbindelse med lægeskifte som følge af praksisophør, ved ophævelse af kompagniskabspraksis, eller andre ændringer af lægepraksis, som er begrundet i beslutninger, der træffes af den enkelte læge eller af det enkelte amtsråd,
- ved navneændring i forbindelse med indgåelse af ægteskab, og
- i forbindelse med adresseændring.

Efter drøftelse med de kommunale parter er det foreslået, at det er amtskommunerne, der udsteder beviser (sundhedskort). Det følger dog af lovforslagets § 31, stk. 3, at meddelelse om valg af læge sker til bopælskommunen, der fortsat er det sted, hvortil borgerne oftest har den umiddelbare kontakt.

Til kapitel 3

Forslaget bygger på de gældende regler om forebyggende helbredsundersøgelser i forbindelse med graviditet, om hjælp ved fødslen på sygehus eller i hjemmet samt om vejledning om graviditetsforebyggende metoder. Der henvises til lov nr. 282 af 7. juni 1972 om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, som ændret ved lov nr. 154 af 31. marts 1973 (finansiering, indretning og drift af fødeklinikker), lov nr. 324 af 19. juni 1974 (anvendelse af sygehuslovens regler om behandling og befordring), lov nr. 177 af 7. maj 1975 (ophævelse af bestemmelser om mødrehjælpsinstitutioner m.v.), lov nr. 327 af 26. juni 1975 (erhvervs-mæssig undersøgelse af urinprøver med henblik på påvisning af svangerskab), lov nr. 113 af 21. marts 1979 (fastlæggelse af stående udvalgs kompetence), lov nr. 236 af 23. maj 1984 (vejledning om svangerskabsforebyggende metoder), lov nr. 113 af 27. marts 1985 (ændrede planlægnings- og godkendelsesbestemmelser) samt lov nr. 389 af 7. juni 1989 (ophævelse af de sociale udvalg). Loven er senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 477 af 7. november 1985.

Forslaget indebærer, at de gældende reglers indhold ændres på nogle få punkter.

Det er således foreslået, at en bemyndigelse til at fastsætte retningslinier for gennemførelsen af forebyggende helbredsundersøgelser samt de detaljerede regler om vejledning i forbindelse med disse undersøgelser ophæves, idet Sundhedsstyrelsen fremover vil udarbejde retningslinier herom i henhold til lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

Antallet af forebyggende helbredsundersøgelser hos læge og jordemoder foreslås fastsat i bekendtgørelse.

Endvidere indebærer forslaget, at forpligtelsen efter lovens § 6 til at ansætte jordemødre og hjælpepersonale ophæves. Autoriserede jordemødre har dog fortsat efter lov om jordemødre eneret til at udøve

virksomhed som jordemoder. Herudover har kun læger ret til at udøve fødselshjælp, jf. lov om udøvelse af lægegerning.

Herudover er det foreslået at ophæve bestemmelsen i den gældende lovs § 9 om, at blodprøveundersøgelser i forbindelse med forebyggende helbredsundersøgelser som udgangspunkt skal foretages af Statens Seruminstitut, og at erhvervs-mæssig undersøgelse af urinprøver til påvisning af svangerskab normalt kun må foretages af læger og apotekere. Laboratoriedviklingen i de seneste 15-20 år har vist, at der ikke længere er noget grundlag for at opretholde nogen form for monopolisering af sådanne undersøgelser. Endvidere overvejes allerede nu et forslag om at udlægge al blodprøveudtagning til amtskommunerne.

I henhold til lovforslagets § 30, nr. 3, ydes der nødvendig tolkebistand i forbindelse med gratis lægehjælp hos alment praktiserende læge og speciallæge. Tolkebistand i forbindelse med lægehjælp i henhold til lov om offentlig sygesikring startede i 1982 som en forsøgsordning, der i 1986 blev gjort permanent. Sprogproblemer kan bevirke, at sundhedsvæsenets tilbud i mange tilfælde ikke udnyttes efter hensigten. Med henblik på at sikre en styrkelse af den forebyggende indsats, er det fundet hensigtsmæssigt, at der ligeledes ydes nødvendig tolkebistand, herunder tolkebistand til døve og tunghøre, i forbindelse med de gratis, forebyggende helbredsundersøgelser af kvinder hos læge og jordemoder i forbindelse med graviditet.

Endelig indebærer lovforslaget, at sundhedsministerens forpligtelse til at sørge for, at befolkningen får oplysning om svangerskabsforebyggende metoder, jf. den gældende lovs § 11, stk. 6, ophæves. Kommuner og amtskommuner varetager i dag størstedelen af oplysningsindsatsen om graviditetsforebyggende metoder i forbindelse med vejledning efter dette kapitel, undervisning i folkeskolen samt deres forebyggende aktiviteter i øvrigt. I forhold hertil er den statslige indsats en støtte og et supplement. Den påtænkte om-lægning af embedslægernes funktioner vil indebære en styrkelse af den statslige støtte til den lokale forebyggelsesindsats, f.eks. ved at embedslægerne yder aktiv bistand til skoler, institutioner m.v. om oplysning om graviditetsforebyggelse, jf. i øvrigt lovforslagets § 5 og bemærkningerne hertil.

En særlig hjemmel for ministeren til at udøve oplysningsvirksomhed på dette område er ikke påkrævet. En tilsvarende bestemmelse findes ingen andre steder i sundhedslovgivningen. Ophævelsen af bestemmelsen afskærer ikke sundhedsministeren fra fortsat at sørge for oplysning til befolkningen om graviditetsforebyggende metoder, ligesom ministeren i